

Vanuit de expertgroep van de StroomOP Monitor zijn enkele belangrijke adviezen naar voren gekomen in de ontwikkeling van een door het veld gedragen monitor. Gaandeweg de ontwikkeling van de monitor zijn (vanzelfsprekend) ook lessen geleerd. De 10 belangrijkste lessen en adviezen naar aanleiding van dit project hebben we hieronder op een rijtje gezet.

Start vanuit een gedeelde vraag en behoefte vanuit het veld

Om een lerende monitor ook echt lerend te laten zijn, is het essentieel dat de ontwikkeling van de monitor breed gedragen wordt door het veld, en ontstaat vanuit een vraag en behoefte van het veld. In dit project was hiervoor een belangrijke aanzet gedaan doordat enerzijds het actieplan is ontwikkeld door het veld, en anderzijds er op enkele speerpunten al gezamenlijk geleerd en veranderd werd door het veld. Desalniettemin is continue betrokkenheid van het veld van groot belang om een monitor te laten slagen en lerend te laten zijn, niet alleen in de vormgeving en ontwikkeling maar ook in de duiding en borging van de monitor.

Zorg voor participatie van alle betrokkenen

Écht met elkaar leren en verbeteren vraagt om input en advies vanuit alle betrokken perspectieven. Bestaande monitors geven veelal enkel objectieve data (kwantitatieve informatie over de zorgprocessen zoals aantal intramurale plaatsen, wachttijden etc.), waarbij het perspectief van de eindgebruikers (in dit geval jongeren, ouders, en professionals zelf) ontbreekt. In de StroomOP Monitor vormt om die reden de beleving van de eindgebruikers een grote rol in de duiding van de beweging en het toetsen aan de ervaringen en beleving van de eindgebruikers. Dit creëert echter ook een spanningsveld; wat doen we als de beleving iets heel anders laat zien dan de objectieve gegevens, hoe duiden we dit met elkaar, en hoe nemen we samen vervolgstappen? Een expertgroep waarin alle perspectieven vertegenwoordigd zijn, vormt dus niet alleen een essentieel onderdeel van de ontwikkeling maar ook van de verdere implementatie en borging van een monitor.

Breng focus aan

Het doel van de StroomOP Monitor is het in kaart brengen van de beweging op het actieplan. Dit actieplan is veelomvattend met een grote diversiteit aan thema's. Daarnaast ontstond een kettingreactie bij het besef wat het doel van deze monitor was en kwamen al snel vragen en wensen vanuit andere sectoren. Een van de adviezen uit het Delphi onderzoek en de focusgroepen met de BGZJ was om klein te beginnen, het overzichtelijk te houden voor alle betrokkenen en focus aan te brengen. Om deze reden hebben we bij de start van het project aan experts voorgelegd welke speerpunten prioriteit hebben en van daaruit de focus voor 2021 gelegd op 4 speerpunten.

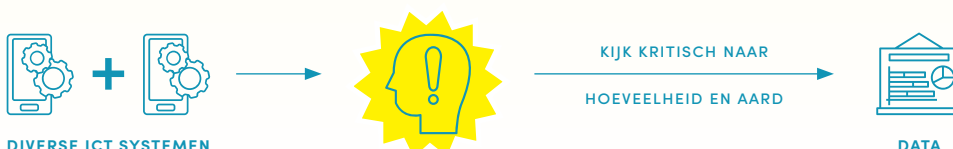
Een goed begin is het halve werk

Alvorens te starten met de ontwikkeling en vormgeving van een monitor is het noodzakelijk om met elkaar duidelijk te hebben welke partijen betrokken moeten zijn, wie eigenaar is, en wat de verwachtingen en rollen zijn. Van belang hierbij is om bij de start ook al na te denken over de langere termijn; wie neemt de monitor in beheer, hoe gaat dat eruit zien, wat is hiervoor nodig, wat gaat dit kosten, wat is er nodig om privacy en veiligheid te waarborgen? Neem tijd en ruimte bij aanvang van het project om een goede voorbereiding te kunnen doen op deze vragen, dit voorkomt stagnatie in het proces op een later moment. Omdat de beheerafspraken in dit project van tevoren niet helder waren, leverde dat gedurende het proces vertraging op, waardoor – gezien de korte doorlooptijd – de haalbaarheid van het project in de knel kwam. Hierdoor ontstonden twee werelden: werken vanuit creativiteit en vertrouwen versus werken vanuit controle en beheersbaarheid. Het is dan noodzakelijk dat er iemand in of boven het project aanwezig is met mandaat die hierin (snelle) beslissingen kan nemen.

Heb aandacht voor de belasting van het veld

De dagelijkse werkelijkheid laat zien dat (ICT) systemen van de aanbieders verschillen en dataoutput niet zo maar automatisch gegenereerd kan worden. Dat betekent veelal dat data handmatig uit systemen gehaald moet worden door datamanagers van de aanbieders. Niet onhaalbaar, maar wel een forse belasting voor een veld dat toch al een hoge regeldruk ervaart. Om de intrinsieke motivatie van instellingen te behouden moet hier rekening mee worden gehouden door dataminimalisatie, aan te sluiten bij dat wat al geregistreerd wordt en te kijken naar alternatieve bronnen.

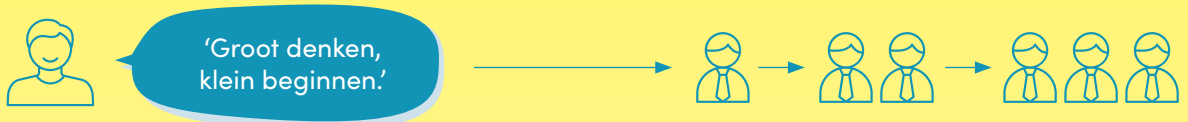
Investeer in een projectteam met de juiste expertise

De StroomOP Monitor moest in een relatief korte tijd van anderhalf jaar met weinig FTE ontwikkeld worden. Het is goed te realiseren dat veranderprocessen en ontwikkeling tijd en geld kosten, en dat werken onder druk niet tegemoet komt aan de benodigde creativiteit in het proces. Wees daarnaast bewust van de randvoorwaardelijke factoren van de ontwikkeling van een monitor, die een aanzienlijke tijd van het project in beslag nemen en vragen om specifieke expertises. Denk hierbij aan het voldoen aan alle wet -en regelgeving, en het inregelen van contracten en overeenkomsten.

Werk met een groeimodel

De monitor is ontwikkeld met het motto 'groot denken, klein beginnen'. Door focus in de (eerste) ontwikkelingsfase aan te brengen met een beperktere set van speerpunten wordt de haalbaarheid vergroot. Bij de ontwikkeling van de technische producten (app en dashboard) moeten vanaf de start deze mogelijkheden tot groei meegenomen worden in het ontwerp. Zo wordt gewerkt met een model van partijen aanhaken die enthousiast zijn, vanuit de gedachten dat die een vliegwiel kan zijn voor andere partijen.

Betrek ervaringsdeskundigen en faciliteer deze inzet

Ervaringsdeskundigen brengen belangrijke kennis en expertise in voor de ontwikkeling van de monitor inclusief het werven van panelleden. Via hun netwerk en vanuit hun eigen ervaring zijn zij een belangrijke schakel in het creëren van een breed gedragen monitor. Belangrijk hierbij is dat de inzet op professionele basis - en dus tegen een vergoeding - plaatsvindt en niet op vrijwillige basis.

Wees scherp op het voorkomen van 'een afrekenmonitor'

In het veld zijn in het verleden minder positieve ervaringen opgedaan met monitorprojecten. Vooral als het karakter van de monitor verschuift van een lerend naar een afrekeninstrument. Het is te mager om simpelweg te zeggen dat er vanuit vertrouwen moet worden gewerkt. Dit vertrouwen moet namelijk kunnen groeien. Belangrijk hiervoor is dat instellingen zelf bepalen welke gegevens zij in het lerende netwerk delen van andere instellingen. En dat helder is dat de openbare gegevens niet herleidbaar zijn tot individuele aanbieders.

Verenig kwalitatieve en kwantitatieve data

Het is belangrijk dat kwantitatieve gegevens steeds gekoppeld worden aan kwalitatieve gegevens zodat het verhaal over de betekenis van de gegevens op de voorgrond staat in plaats van de (kale) cijfers zelf. Daarbij moet er het besef zijn dat dit altijd een spanningsveld blijft: ook al worden de verschillende bronnen en verhalen nog zo goed verbonden, het blijft altijd een mogelijkheid dat bijvoorbeeld in de media toch ingezoomd wordt op cijfers. Om dit zo veel mogelijk te voorkomen is de juiste communicatie over de (resultaten van de) monitor cruciaal.

